Nr. 8

Apare săptămânal Sâmbăta

BIBLIOTECA DETECTIVĂ

DIRECTOR:
Șt. I. POPESCU
COMISAR-ȘEF PE LÂNGĂ
PREF. POL. CAPITALEI

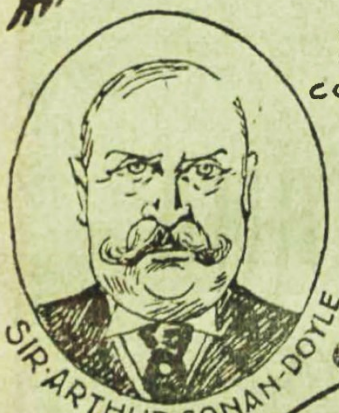

SIR ARTHUR CONAN DOYLE

Din aventurile adevăratului SHERLOCK HOLMES

Banda Roșcaților

B·A·R
II
95429

10 LEI

Nr. următor: A. Conan Doyle

Taina familiei Musgrave

ARTHUR CONAN DOYLE

Banda Roşcaţilor

Traducere: **Constantin A. I. Ghica**

Editura BIBLIOTECA DETECTIVĂ

Tip. "Muscanu", B-dul Maria, 116, Tramvai No, 15 şi 20

Bucureşti

1927

Ofiţerii de poliţie şi agenţii, se vor instrui perfect; iar publicul cititor va căpăta cunoştinţe folositoare vieţei citind:

POLIŢIA MODERNA

REVISTA LUNARA

DE SPECIALITATE, LITERARA

ŞI ŞTIINŢIFICA

de sub direcţia distinşilor ofiţeri de poliţie:

Const. Georgescu
Insp. de poliţie

şi

Jean Ionescu
Comisar Şef.

O recomandăm cu toată căldura cititorilor noştri şi despre munca uriaşă depusă de aceşti doi exponenţi ai revistei, vom vorbi la timp.

Dir. „Biblioteca Detectivă“

Un cuvânt înainte

Biblioteca Detectivă", pe care o punem azi la îndemâna cititorilor, e în primul rând o operă literară, şi pentru nimic asemănătoare cu anumite scrieri neverosimile şi senzationale, împrăştiate de unii editori puţin scrupuloşi, ca povestiri dintr' ale celebrului Sherlock Hoimes. În al doilea rând ţinem să atragem în mod deosebit şi stăruitor atenţia cititorilor noştri, că detectivul Sherlock Holmes, creeaţia renumitului scriitor englez d. Arthur Conan Doyle, nu are nimic comun cu Sherlock Holmes editat de alt editor.

Ţinem să atragem în mod deosebit şi stăruitor atenţia cititorilor noştri, că detectivul Sherlock Holmes, creeaţia renumitului scriitor englez d. Arthur Conan Doyle, nu are nimic comun cu Sherlock Holmes editat de un oareare Marton Hertz. Acest Sherlock Holmes e o scriere lipsită de orice valoare lierară, iar titlul, dacă nu tinde să compromită faima d-lui Conan Doyle, în schimb are scopul bine definit de a induce în eroare pe naivi, făcându-i să creadă că aceea ce li se dă este într'adevăr opera marelui scriitor englez.

Cu numărul acesta, în ciuda imenselor cheltueli pe cari le avem şi dintre cari nu cea mai neînsemnată este şi aceea a drepturilor de autor şi în ciuda marilor afişe placardate pe străzile Capitalei de acelaş Marton Hertz spre a face o confuzie între publicaţia noastră şi a lui, (editorul Hertz utilind fără drept de numele lui Sherlock Holmes proprietatea d-lul Arthur Conan Doyle) am introdus câteva îmbunătăţiri tehnice în revista noastră.

Am făcut aceasta spre a mulţumi tuturor acelora cari au contribuit la răspândirea revistei noastre şi ne-au încurajat în sforţările întreprinse de noi spre a le da o operă literară utilă şi atrăgătoare.

Aceste fascicole sunt scrieri lipsite de orice valoare literară, iar titlul lor, dacă nu tinde să compromită faima d-lui Conan Doyle, în schimb are rostul să inducă în eroare pe naivi, făcându-i să creadă că aceea ce li se dă este într'adevăr opera marelui scriitor englez. Spunem aceasta întrucât Biblioteca Detectiva", care va publica săptămânal, o scriere completă a romancierului englez, nu are alt scop decât să răspândească în massele mari ale publicului cititor, o liturratură aleasă, instructivă şi foarte atrăgătoare. Pe de altă parte, nu trebuie scăpat din vedere că valoarea operei d-lui Conan Doyle e datorită nu numai marelui talent literar al acestuia, ci deopotrivă înaltei culturi ştiinţifice şi extraordinarului spirit de analiză, ce-au făcut dintr'ânsul unul dintre cei mai mari maeştri ai psihologiei criminale puse în slujba poliţiei. Pornim dar cu încredere la luptă, convinşi că cititorii, cari ne vor acorda sprijinul lor, vor fi mulţumiţi atât de truda noastră, cât şi de sforţările pe cari le facem spre a le pune la îndemână o operă literară, utilă şi frumoasă.

Ştefan I. Popescu

BANDA ROŞCAŢILOR

din aventurile adevăratului SHERLOCK HOLMES

în româneşte de Const. A. I. Ghica

———————

Anul trecut, pe toamnă, m'am dus acasă la Sherlock Holmes. L'am găsit stând de vorbă cu un bărbat gras, între două vârste şi al cărui păr de un roşu foarte viu, m'a izbit în chipul cel mai ciudat cu putinţă.

Eram cât pe-aci să mă retrag îngânând o scuză oarecare, când Sherlock Holmes mă luă repede de braţ şi după ce mă introduse în salon, închise uşa după el.

— Ai sosit tocmai la timp, dragti doctore, îmi zise el pe un ton prietenos.

— Cum aşa? Te credeam dimpotrivă foarte ocupat.

— Sunt, într'adevăr.

— Atunci dă-mi voie să te aştept aici.

— De loc, hai cu mine.

— Domnule Wilson, zise el adresându-se roşcovanului, doctorul Watson, aici prezent a fost asociatul şi colaboratorul meu în mai multe cazuri ciudate; cred că şi de data aceasta îmi va fi de-un ajutor preţios.

Persoana căreia Sherlock Holmes se adresă astfel, se sculă depe scaun şi-mi adresă un salut respectuos.

— Ia loc pe divan, zise Holmes; în vreme ce el însuşi se instală într'un jilt, frecându-şi mâinile, aşa cum obişnuia atunci când era vorba de un caz care îl interesa. Ştiu, dragul meu Watson, că împărtăşeşti, ca şi mine, atractia pentru tot ce e misterios. Uite, domnul Jobez Wilson a avut amabilitatea să mă vadă astăzi ca să-mi expună un caz din cele mai interesante.

De multe ori ţi-am spus că între două crime, cea mai gravă este întotdeauna cea mai simplă, în vreme ce o crimă, care pare simplă, prezintă întotdeauna ciudătenii foarte grele de dezlegat.

În cazul de faţă, îmi este cu neputinţă, deocamdată, să exprim o părere oarecare, deoarece faptele sunt cu adevărat extraordinare. De aceea, am să-l rog pe domnul Wilson să fie atât de bun să ne mai relateze încă odată cazul său. O să'i faci nu numai un serviciu amicului meu Watson, care nu e în curent cu situaţia, dar chiar şi mie, întrucât vreau să coordonez faptele.

Domnul Jobez Wilson îşi umflă pieptul şi scoase din buzunarul hainei un ziar mototolit. Văzându-l astfel în faţa mea, desfăcând ziarul şi cercetând coloana anunţurilor, am încercat să întrebuinţez procedeele de analiză ale prietenului meu şi să-mi fac o idee despre el, după hainele şi după înfăţişarea lui.

Cercetarea mea n'a dat însă nici un rezultat: vizitatorul nostru avea aparenţa unui comerciant oarecare, gras, plin de ifose, dar foarte neglijent. Purta un pantalon negru larg, o redingotă de aceeaş culoare şi o vestă cenuşie; un lanţ mare îi atârna de brâu iar alături de el, pe un scaun, o pălărie tare şi un palton de culoare deschisă cu gulerul de catifea ros, nu putură să-mi dea nici un indiciu care să mă mulţumească. N'am văzut la el nici un semn deosebit afară de părul său de un roşu aprins care dădea figurii lui un aer curios.

Sherlock Holmes cu vioiciunea lui obişnuită înţelese numai decât preocuparea mea şi rosti cu un zâmbet.

— Se vede cât de colo, zise el, că într'o epocă oarecare a vieţei sale, domnul Wilson se îndeletnicia cu lucrul manual; prizează tabac, e francmason, a fost în China şi a scris mult în timpul din urmă; alte amănunte nu ştiu.

Domnul Jobez Wilson sări de pe scaun şi fixă îngrozit pe prietenul meu.

— Pentru numele lui Dumnezeu, de unde ştii toate astea, domnule Holmes. Cine ţi-a spus că am lucrat cu mâinile? E perfect adevărat. Am fost dulgher.

— E foarte simplu, dragă domnule. Mâna d-tale dreaptă e cu mult mai mare decât mâna stângă, ceeace dovedeşte că muşchii au fost desvoltaţi datorită muncii manuale.

— Bine, dar de unde ştii că obişnuiesc să prizez tabac şi că sunt francmason?

— Şi asta e simplu, nu vezi că în ciuda tuturor regulelor asociaţiei francmasonice, porţi insignele, triunghiul şi compasul pe acul d-tale de cravată?

— A... ai dreptate, nu m'am gândit la asta. Şi cum ştii că am scris mult în timpul din urmă?

— Mâneca d-tale dreaptă este cârpită uşor tocmai în locul unde de obicei stă cotul pe masă când scrii.

— Şi de unde ştii că am fost în China?

— Mi se pare că tatuajul din palma stângă n'a putut fi făcut decât în China. În privinţa tatuajului am făcut studii speciale. Coloritul acesta de un roz discret nu se face decât în Imperiul Ceresc. În afară de asta când mai văd şi o monedă chineză la lanţul ceasornicului d-tale, mi se pare că nu trebuie să fi vrăjitor ca să poţi afirma că d-ta ai fost în China.

Domnul Jobez Wilson, râse zgomotos.

— Pre legea mea, zize el, la început procedeul d-tale mi s'a, părut grozav, acum însă constat că e foarte simplu.

— Încep să cred, dragul meu prieten, îmi zise Holmes că fac rău dând explicatii. Ştii proverbul latin *omne ignotum pro magnifico*[1] şi reputaţia mea va scădea, dacă voiu continua să mai fiu aşa de sincer... Dar ai găsit anunţul de care mi-ai vorbit, domnule Wilson?

— A, iată-l, răspunse interlocutorul nostru, în cele din urmă, arătând cu degetul său gros coloana ziarului. lată de unde a pornit toată afacerea asta. Dacă eşti bun citeşte d-ta, domnule doctor.

Am luat ziarul şi iată ce am citit:

"Asociaţia roşcaţilor"

"În virtutea legatului răposatului Ezekiab Hopkins din Lebanon, Penn, Statele Unite, America, se află în liga noastră un nou loc vacant care dă drept la un salariu de opt lire sterline săptămânal. Serviciile sunt pur nominale şi toţi bărbaţii roşcaţi, sănătoşi, având douăzeci şi unu de ani împliniţi, pot fi aleşi. A se adresa în persoană, Luni, la ora 11 a. m., la Duncan Ross, la biuroul Ligei, 7, Popescourt Fleet Street"

— Ce Dumnezeu o mai fi însemnând şi asta? am exclamat: după ce am recitit de două ori anunţul acesta ciudat.

Holmes schiţă un zâmbet.

— Iată un lucru neobişnuit, zise el. Şi acum, domnule Wilson, povesteşte-mi care a fost influenţa acestui anunţ asupra soartei d-tale? Fii bun, Watson, şi înscrie în carnetul d-tale numele şi data ziarului.

— Este ziarul Morning Cllronicle din 27 Aprilie.

— Bun! Şi acum ai cuvântul, domnule Wilson.

— Ei bine, îţi spuneam aşa dar, domnule Holmes, reluă Jobez Wilson încruntându-şi sprâncenile, că am un mic biuron de împrumut pe amanet, la Coburg-Square. Nu e un biurou important, şi, în ultimii ani afacerile au mers mai mult rău decât bine. Am avut doi funcţionari; am trebuit să concediez pe unul din ei şi poate că aşi fi fost nevoit să renunţ şi la cel de-al doilea dacă tânărul acesta cumsecade n'ar fi consimţit, numai spre a se specializa în meseria asta, să intre la mine cu jumătatea salariului obişnuit.

— Care e numele acestui tânăr îndatoritor? întrebă Sherlock Holmes.

— Îl chiamă Vincent Spaulding şi nu e tocmai aşa tânăr pe cât s'ar putea crede. În sfârşit nu ştiu exact vârsta lui, tot ce ştiu însă e că e un funcţionar foarte conştiincios; ar putea uşor să câştige într'altă parte de

[1] Nu lua drept măret orice lucru necunoscut (N. T)

două ori suma pe care i-o dau. La urma urmei dacă-i convine să stea la mine, treaba lui. N'o să fiu eu acela care să-l conving să mă părăsească.

— Ai dreptate. Trebuie să fii foarte mulţumit că ai un functionar în astfel de condiţii. E un lucru rar aşa că mă întreb ce trebuie să admir mai mult anunţul sau funcţionarul d-tale!

— La drept vorbind are şi el defectele lui, urmă domnul Wilson. Bunăoară n'am văzut niciodată un om la care mania fotografiei să fie împinsă atât de departe. Uneori, în orele în cari ar trebui să lucreze, se duce în pimniţă unde îşi developează clişeele. Acesta este principalul său defect, altminteri e un băiat foarte de-treabă.

— Îmi închipui că mai e în serviciul d-tale?

— Da, domnule, nu-l am decât pe el şi o slujnicuţă de patru sprezece'ani, care se ocupă puţin cu gătitul şi deretică prin bucătărie. Câteşi trei trăim foarte liniştiţi, domnule, şi câştigăm exact cu cât să ne putem adăposti sub un acoperământ şi să ne plătim datoriile.

Primul lucru care a întrerupt monotonia existenţei noastre a fost anunţul de care ţi-am vorbit. Spaulding, mi-aduc aminte, a sosit acum opt zile la biuroul meu şi mi-a spus, în vreme ce ţinea Morning Chronicte în mână.

— Ce păcat, domnule Wilson, că n'am părul roşcat!

— Şi pentru ce? l'am întrebat.

— Dece? Fiindcă e un post vacant în "Societatea Roşcaţilor" Acela care este primit în societatea aceasta e foarte bine plătit. Nu ştiu de ce dar îmi vine să cred că există mai multe posturi de cât membrii, astfel că administratorii societăţii nu ştiu ce să facă cu banii. Vai, dacă părul meu ar fi roşcat aşi intra şi eu în pâine.

— Dar ce înseamnă povestea asta? l'am întrebat... Te rog să observi, domnule Holmes, că sunt un bărbat casnic. Afacerile vin la mine aşa că mi se întâmplă să nu ies cu săptămânile din casă. În felul acesta mi se întâmplă ca să nu ştiu ce se petrece în oraş, aşa că cea mai neînsenmată veste prezintă mult interes în ochii mei.

— N'ai auzit niciodată vorbindu-se de "Asociatia roşcaţilor"? m'a întrebat funcţionarul meu holbând ochii.

— Nu.

— E uimitor, căci şi d-ta eşti apt să faci parte dintr'ânsa.

— Şi cu cât sunt plătiţi membri acestei societăţi ?

— Am auzit că primesc trei sute şase zeci de lire sterline pe an. Nu au cine ştie ce de lucru astfel în cât acela care intră în „Societatea roşcaţilor" nu are nevoie să-şi neglijeze ocupaţiile.

Vă închipuiţi, domnilor, că auzind răspunsul acesta doream să fac şi eu parte din „Societatea roşcaţilor", cu atât mai mult cu cât treburile mele au mers cam prost în ultimii ani şi trei sute şase zeci de lire sterline nu e o sumă de dispreţuit.

— Ia spune-mi, ce e cu societatea aceasta? l'am întrebat atunci pe Spaulding.

— Ei bine, mi-a răspuns el, arătându-mi anuntul; după cum poţi vedea, societatea este în căutarea unui membru şi iată adresa biuroului unde trebuie să te prezinţi ca să obţii toate desluşirile. Tot ce pot să-ţi spun este că societatea a fost fondată de un milionar american, foarte original, Ezekiah Hopkins. El însuşi avea părul roşcat şi avea o mare simpatie pentru toţi acei cari aveau părul ca el; astfel că, la moartea lui, s'a descoperit că a lăsat averea sa uriaşă unei societăţi compusă din cinci membrii. Aceştia au obligat a de a servi o rentă tuturor bărbaţilor nevoiaşi cari au părul roşu. După câte sunt informat e o situaţie bine plătită şi munca e aproape inexistentă

— Bine, dar sunt milioane de oameni cu părul roşu, aşa că nu prea sunt sorţi de izbândă.

— Vezi că te înşeli, căci nu sunt admişi decât bărbaţii din Londra şi cei maturi. Americanul acesta a părăsit Londra de tânăr şi n'a voit să fie ingrat faţă de oraşul nostru. Voiu mai adăoga că bărbaţii cu părul roşu deschis sunt excluşi şi că nu sunt admişi decât aceia al căror păr e de un roşu închis. Eu în locul d-tale

n'aşi pregeta, dar dacă suma de trei sute şasezeci de lire sterline nu-ţi surâde, fireşte că n'am să mai insist.

— După cum vedeţi, domniior, părul meu este roşu închis; mi-am închipuit însă că nu prea aveam speranţă să fu primit în "Societatea roşcaţilor" dar Spaulding a reuşit atât de bine să mă convingă, încât m'am hotărât, în cele din urmă să închid biuroul pentru o oră două şi să plec cu el la sediul societăţii.

Spaulding încântat de concediul acesta pe care îi l'am propus, s'a îmbrăcat şi amândoi ne-am dus la adresa indicată de ziar. Când, am ajuns la Popescourt am văzut o aglomeraţie nespusă de oameni cu părul roşu iar Fleet Street mi-a făcut impresia unei căruţe încărcate cu portocale...

Când am văzut aglomeraţia aceasta, primul meu gând a fost să mă retrag, dar Spaulding nu voia, în ruptul capului, să audă de aşa ceva. Nu ştiu cum a procedat că în câteva minute, dând cu coatele în dreapta şi în stânga, am izbtit să pătrundem sus pe scară, în dreptul biuroului societăţii.

*

Povestirea aceasta este foarte interesantă, întrerupse Sherlock Holmes pe interlocuitorul nostru în vreme ce acesta se întrerupse adunându-şi amintirile cu ajutorul unei ţigări de foi pe care o aprinse. Urmează, te rog, domnule Wilson.

— În biurou se aflau doar câteva scaune de lemn şi o masă în spatele dreia stătea un bărbat scund cu părul de aceeaş nuanţă ca al meu. Acesta spunea câte o vorbă fiecărui candidat care se apropia de el şi căruia îi găsea întotdeauna un defect ca să-1 des,califice. Imediat mi-am dat seama că nu prea era uşor lucru sil fii admis. În cele din urmă, când mi-a venit rândul, omul acela scund mi-a părut mai favorabil; a închis chiar uşa ca să stea singur cu noi de vorbă.

— Vă aduc, zise Vincent Spaulding, pe domnul Jobez Wilson, care e gata să intre în societatea d-voastră.

— Şi are toate calităţile cerute, răspunse celalt. De mult n'am mai văzut o astfel de nuanţă de păr.

Spunând acestea el se retrase cu un pas spre a mă examina mai bine, apoi de-odată înaintă spre mine mă apucă de păr ca să se convingă, afirmă el, că părul meu nu era fals.

După aceea interlocuitorul meu se apropie de fereastră şi strigând, din toale puterile, mulţimei adunate că postul a fost ocupat. Un murmur de desamăgire urmă aceştei înştiinţări şi fiecare solicitator se întoarse acasă mai mult sau mai puţin plouat.

În răstimpul acesta am rămas faţă în faţă cu ciudatul individ, al cărui păr era aidoma cu al meu.

— Mă numesc Duncan Ross, mi-a spus el, şi sunt unul din membri asociaţiei fondate de nobilul nostru binefăcător, răposatul Ezekiah Hopkins. Eşti însurat, domnule Wilson? Ai familie?

La răspunsul meu negativ, domnul Duncan Ross păru oarecum stânjenit.

— Vai! iată un lucru cam supărător şi-mi pare rău pentru d-ta, donaţia având ca scop perpetuarea oamenilor cu părul roşu... regret, domnul meu, ca eşti holtei.

— De data asta, domnule Holmes, eu am fost acela care mă simţeam îndurerat. Într'adevăr aveam şi de ce. Dar după o clipă de gândire domnul Ross mi-a declarat că mă va admite.

— Cu altul n'am fi procedat aşa, dar părul d-tale este atât de frumos şi de neobişnuit încât treede să te admitem. Poţi intra de mâine în slujbă.

— Nu ştiu dacă voiu avea răgaz.

— O, în privinţa asta să n'ai nici o grijă, domnule Wilson, exclamă Spaulding; mă însărcinez să-ţi ţin locul la biurou.

— În cazul acesta primesc să intru de mâine. Cari sunt orele cari vă convin?

— Aşi avea nevoie de d-ta de la ora zece dimineaţa până la ora două după amiază.

— Trebuie să ştii, domnule Holmes, că un om care dă bani pe amanete este ocupat mai ales după amiază. Eram deci încântat că am putut găsi o ocupaţie rentabilă în cursul dimineţei iar, pe de altă parte, ştiam că domnul Spaulding îmi va ţine locul la biurou. Am răspuns deci că primesc şi m'am informat în privinţa salariului.

— Vei primi opt lire sterline pe săptămână.

— Şi ce trebuie să lucrez?

— O! nu e mare lucru! Mai întâi nu trebuie să părăseşti biuroul, sau cel puţin casa în timpul orelor de lucru; o singură abatere de la regula aceasta te-ar face ca să-ţi pierzi postul. În privinţa asta testamentul este clar.

— La urma urmei patru ore trec repede, aşa că vă puteţi bizui pe mine;

— În ori ce caz nu uita că nu admitem nici o scuză, boală, afaceri, etc.

— Şi ce-mi cereţi să vă lucrez?

— Să ne copiezi Enciclopedia britanică. Iată primul volum. Prin urmare vii mâine?

— Fireşte.

— Atunci, la revedere, domnule Wilson

*

— Cu toate di afacerea aceasta mi se părea foarte ciudată, mă temeam de o mistificare, – dar cu ce scop anume nu ştiam. – A doua zi m'am dus, cu inima îndoită, în Popescourt.

Aici, spr e marea mea, bucurie, nu mi s'a părut nimic suspect. Însuşi domnul Duncan Ross mă aşteptă ca să vadă dacă am de gând, într'adevăr, să muncesc serios. Am început deci să copiez prima pagină a enciclopediei şi, din când în când, domnul Ross venea în biuroul meu ca să observe activitatea mea. La ora două el şi-a luat rămas bun de la mine felicitându-mă pentru repeziciunea cu care scriam.

Lucrurile au continuat astfel o săptămână în şir. Sâmbătă, doctorul mi-a înmânat opt lire sterline şi tot astfel în cele două sâmbete următoare. În cursul săptămânei a patra însă, toată afacerea asta bună a căzut în apă.

— Cum aşa?

— Da, domnule, nu mai departe ca azi dimineaţă, m'am dus la ora zece, ca de obicei, la biurou; am găsit uşa închisă şi următorul anunt pe care l'am deslipit de pe uşă.

Domnul Wilson ne-a arătat un pătrăţel pe care se aflau scrise următoarele rânduri:

"*Societatea roşcaţilor s'a dizolvat, azi 19 Octombrie...*"

După ce am citit anuntul, Sherlock Holmes şi cu mine, ne-am îndreptat privirile asupra domnului Wilson şi văzându-l atât de plouat, uitând orice consideraţie, am izbucnit în râs.

— Nu văd nimic caraghios în întâmplarea aceasta, exclamă vizitatorul nostru mâniat; dacă vă arde de glumă am să mă duc într'altă parte.

— Nu, nu, exclamă Sherlock Holmes, forţându-l să se aşeze din nou pe scaun. În orice caz e un lucru foarte ciudat. Şi acum, domnule Wilson, să fim serioşi. Ce demers ai făcut când ai citit înştiinţarea asta?

— Am rămas înlemnit, domnule. Nu ştiam ce să fac. M'am dus prin vecini, am întrebat în dreapta şi în stânga dar nimeni n'a putut să-mi dea cea mai mică deslusire. În cele din urmă m'am dus la proprietarul casei, care este casier la nu ştiu ce întreprindere şi care stă la parter; l'am întrebat dacă ştie ce s'a făcut "Societatea roşcaţilor".

Proprietarul mi-a răspuns foarte mirat că n'a auzit niciodată de o atare societate. Atunci l'am întrebat de domnul Duncan Ross. Numele acesta îi era cu totul necunoscut. Dar în sfârşit, domnule, l'am întrebat, cine este domnul de la Nr. 4?

— Care, bărbatul acela roşcovan?

— Da.

— A! domnul William Moriss, avocatul a stat provizoriu la mine până ce şi-a reparat casa. S'a mutat ieri.

— Unde aşi putea să-l găsesc?

— Iată adresa lui: 17, King Eward Street.

— M'am dus imediat la adresa indicată, dar în locul domnului Moriss, m'am pomenit într'o fabrică de

conserve unde nimeni n'a auzit nici de Moriss nici de Duncan.

— Şi ce ai făcut atunci? întrebă Holmes.

— M'am întors acasă la Saxe Cabourg Square şi am consultat pe funcţionarul meu care mi-a spus să am răbdare şi că probabil voiu primi o scrisoare. Întelegi, domnule Holmes,că asta nu mă poate mulţumi şi fiindcă am auzit că dai concursul d-tale oamenilor nenorociţi, am venit direct la d-ta.

— Ai făcut bine, răspunse Sherlock Holmes. Afacerea d-tale este foarte interesantă şi m'aşi simţi nespus de mulţumit dacă aşi putea s'o clarific. După părerea mea, lucrurile sunt mai serioase şi mai grave decât s'ar putea credea.

— Fireşte că e serios şi grav, mormăi domnul Jobez Wilson; gândeşte-te că doar nu e puţin lucru să pierzi opt lire sterline pe săptămână.

— În ce te priveşte, observă Holmes, nu văd de ce te-ai plânge. Ai câştigat douăzeci şi patru de lire sterline şi ai dobândit cunoştinţe noui copiând o sumedenie de cuvinte.

— Nu zic ba, dar aşi vrea să ştiu cine sunt oamenii aceştia şi care era scopul lor când mi-au jucat festa aceasta? În orice caz dacă e vorba de o păcăleală ei sunt mai păcăliţii fiindcă au pierdut douăzeci şi patru de lire sterline.

— O să vedem mai târziu, zise Sherlock Holmes, dar mai întâi de toate dă-mi voie să-ţi pun câteva întrebări, domnule Wilson. Mi se pare că funcţionarul d-tale ţi-a atras atenţia asupra anunţului? Decât timp acest Spaulding era în serviciul d-tate?

— De vre-o lună.

— Cum l'ai găsit?

— A venit la mine în urma unui anunţ pe care l 'am publicat într'un ziar.

— A fost singurul care s'a prezentat?

— Nu, au venit vre-o doisprezece postulanţi.

— De ce l 'ai ales tocmai pe el?

— Fiindcă avea o înfăţişare mai aleasă şi apoi fiindcă a primit să-i dau jumătatea salariului pe care îl dam de obicei funcţionarilor mei.

— Vrei să-mi descrii pe acest Spaulding.

— E un tânăr mărunt, vioi şi ras deşi are aproape treizeci de ani. Pe frunte are o cicatrice provenită în urma unei arsuri.

Holmes păru foarte agitat

— Eram sigur. N'ai observat că avea urechile găurite ca şi cum ar fi purtat cercei?

— Da, domnule. Mi-a spus chiar că o ţigancă îi le-ar fi străpuns pe când era copil.

— Mai e în serviciul d-tale?

— Desigur.

— Şi în vreme cât ai lipsit, el s'a ocupat de afacerile d-tale? S'a purtat bine?

— Da, dealtminteri clienţii nu vin decât după amiază.

— Bine, domnule Wilson, cred că peste o zi două am să-ţi dau un rezultat mai precis; azi e Sâmbătă; sper că Luni voiu avea o soluţie.

*

— Ei, Watson, zise Holmes, după plecarea vizitatorului nostru, ce crezi ?

— Nu înleleg nimic, este o afacere din cele mai ciudate.

— Adu-ţi aminte, zise Holmes, că de obicei cu cât un lucru pare mai curios, cu atât e mai simplu. Crimele comune, fără trăsături distinctive, sunt tocmai cele mai enigmatice.

— Şi ce ai de gând să faci ? l'am întrebat.

— Mai întâi să fumez şi apoi după ce voiu fuma, voiu avea tot timpul să rezolv problema asta.

Spunând acestea, Sherlock Holmes se ghemui înt'un fotoliu şi rămase multă vreme pe gânduri.

La un moment dat, am avut impresia că doarme şi eu însumi începusem să aţipesc când de-odată l'am văzut sculându-se în picioare, asemenea unui om care ia o hotărîre bruscă.

— Sarasate dă un concert la Saint James'hall, zise el. Vrei să mergi cu mine?

— Fireşte.

— Atunci îmbracă-te şi haide fiindcă mâncăm în oraş.

Peste câteva minute trenul subteran ne duse la Aldersgate, în apropiere de Saxe-Cobourg square, unde se petrecuse aventura ciudată cu Jobez Wilson.

Cartierul era destul de sărăcăcios şi tot astfel casele. Am ajuns în curând în faţa biuroului clientului nostru cu părul roşcat. Prietenul meu se opri, fixă câtva timp locuinţa lui Jobez Wilson şi tot astfel casele înconjurătoare. Apoi, izbi de câteva ori caldarâmul cu bastonul şi în cele din urmă bătu la uşa biuroului lui Wilson. Un tânăr ras, cu o figură inteligentă îi deschise şi îl pofti în biurou.

— Mulţumesc, zise Holmes, voiam să te întreb doar care e drumul cel mai scurt până la Strand!

— A treia stradă la dreapta şi a patra la stânga, răspunse repede funcţionarul, închizând uşa.

— Iată un tânăr foarte şiret, îmi zise Holmes, în timp ce ne vedeam de drum. Am mai auzit vorbindu-se de el.

— Nu mai încape îndoială, am zis, că funcţionarul acesta are un rol important în "Societatea roşcaţilor". Mă prind că ai intrat în vorbă cu el numai ca să-l poti vedea la faţă.

— Nu pe el.

— Dar atunci ?

— Genunchii pantalonului său.

— Şi ce ai văzut la ei? am întrebat uimit privind îndelung pe Sherlock Holmes.

— Ceeace mă aşteptam să văd.

— Şi de ce ai izbit caldarâmul cu bastopul?

— Dragă doctore, nu e momentul să vorbim. Deocamdată suntem nişte spioni în ţară inamică. Acum trebuie să explorăm şi partea care se află în spatele acestei pieţe.

După ce ne-am învârtit de câteva ori examinând fiecare clădire, Holmes se opri în faţa unei case pe care o privi cu mult înteres.

— Acum după ce am văzut şi clădirea asta, cred că avem tot dreptul să ne distrăm.

*

Prietenul meu Sherlock Holmes nu era numai un amator de muzică dar şi un executant îndemânatec şi un compozitor de frunte. Toată după amiază el şi-o petrecu în fotoliul sălei de concert dela Saint James Hall, unde cânta Sarasate. Din când în când, prietenul meu bătea încet măsura cu degetele sale lungi şi subţiri, în vreme ce figura lui trăda o mulţumire nespusă.

După terminarea concertului, Holmes mă întrebă:

— Te duci acasă, doctore?

— Da, tot n'am nimic mai bun de făcut.

— Cât despre mine, voiu fi foarte ocupat timp de câteva ceasuri; afacerea asta dela Cobourg Square este foarte gravă.

— Cum aşa?

— Fiindcă suntem în faţa unui atentat care se pregăteşte; am mari sperante că sosim tocmai la timp ca să-l impiedicăm; dar trebuie să ne grăbim, cu atât mai mult cu cât azi e sâmbătă; pot să mă basez pe concursul d-tale diseară?

— La ce oră?

— La zece.

— Bun. La ora aceea voiu fi la d-ta acasă.

— Să ai grijă însă, doctore, să vii înarmat cu un revolver fiindcă s'ar putea să fim atacaţi.

Sherlock Holmes schiţă cu mâna un gest de adio şi peste câteva clipe dispăru în multime.

*

Întorcându-mă acasă mă simţeam pur şi simplu zdrobit de sentimentul inferiorităţii mele faţă de Holmes. În afacerea pe care o povestesc aici, auzisem şi văzusem tot ce auzise şi văzuse şi el; totuşi el vedea clar nu numai ceeace se întâmplase, dar ceeace trebuia să se întâmple. Nu şti am ce să m'ai cred şi aşteptam cu nerăbdare ivirea serei.

La ora nouă şi un sfert, am plecat din Oxford Street îndreptându-mă spre casa lui Holmes, situată în Baker Street. Aici am văzut două trăsuri la poartă şi când am intrat l'am găsit pe prietenul meu discutând foarte aprins cu doi bărbaţi, dintre cari unul Peter Jones, era inspector de poliţie iar celalt, un bărbat înalt, slab şi foarte modest îmbrăcat, mi-era cu desăvârşire necunoscut.

— A! bine ai venit, doctore, zise Holmcs. Cred că cunoşti pe domnul Jones dela Scotland Yard? Dă-mi voie să-ţi prezint pe domnul Merryweather, tovarăşul nostru, în expediţia nocturnă pe care o vom întreprinde.

— Numai să nu pornim în zadar, observă cu tristete domnul Merryweather.

— Aveţi încrederea în domnul Sherlock Holmes, zise inspectorul Jones, pe un ton plin de măreţie; dânsul are o metodă proprie, cam ciudată e drept, dar care nu prea dă greş. Domnul Holmes este într' adevăr un detectiv de frunte.

— O! vă cred, zise pe un ton respectuos străinul, dar îmi pare rău că sunt nevoit să lipsesc dela partida mea obişnuită de cărţi. ..

— Cred, întrerupse Sherlock Holmes zâmbind, că de data asta partida va fi bogată, căci pentru d-ta, domnule Merryweather, câştigul va fi de peste o sută de mii de lire sterline, iar d-ta Jones vei pune mâna pe omul pe care îl cauţi de atâta amar de vreme.

— Acest George Clay, domnul Merryweather, urmă inspectorul Jones, este escroc, hoţ şi asasin. În ciuda tinereţii lui este un bandit foarte iscusit. Până în prezent, ne-a fost cu neputinţă să punem mâna pe el. Eu personal nici nu l-am văzut măcar la faţă.

— Sper că voiu avea plăcerea să ţi-l prezint diseară. Şi eu am fost de câteva ori în legături cu el şi sunt de acord cu d-ta, că George Clay, nepotul un duce autentic, este un pungaş foarte iscusit... Dar am vorbit destul. E ora zece şi e timpul să plecăm. D-voastră, domnilor, urcaţi-vă în prima trăsură iar eu şi doctorul Watson vă urmăm în cealaltă

*

În tot timpul drumului, Sherlock Holmes nu prea se arăta comunicativ. Cu picioarele întinse şi cu ochii pe jumătate închişi, fredona ariile pe cari le auzise la concertul lui Sarasate. Am străbătut o sumedenie de străzi luminate cu gaz şi în cele din urmă am ajuns în Farrigdon Street.

— Mai avem putin, zise de-odată Sberlock Holmes. Acest Merryweather, dragă doctore, este directorul unei bănci şi e personal interesat în afacerea aceasta. Am socotit că n'ar fi rău să-l luăm şi pe inspectorul Jones, deşi acesta nu e un poliţist grozav. Totuşi are câteva calităţi. Are vitejia buldogului şi tenacitatea homarului când strânge victima în cleştele-i de fier. Dar iată că am ajuns şi ceilalţi ne aşteaptă.

Trăsurile noastre se opriseră chiar în strada pe care prietenul meu o examinase cu atâta interes în cursul zilei. Am dat drumul birjarilor şi am urmat pe domnul Merryweathir într'o sală la capătul căreia se afla o uşă. Uşa aceasta dădea într'altă sală care avea de-asemenea o uşă de fier. Domnul Merryweather deschise uşa aceasta şi ne-am pomenit în faţa unei scări mari de piatră. Jos se afla un grilaj monumental de fier în faţa căruia însoţitorul nostru se opri câtva timp spre a aprinde o lampă, la lumina căreia ne-am orientat într'o sală întunecoasă şi umedă, la capătul căreia se afla o a treia uşă. Era intrarea unei pivniţe boltite, tapetată în întregime cu casse de bani, toate din fier masiv.

— Şi acum, domnilor, zise Shertock Holmes, instalati-vă aici, şi să nu vorbim. Avem cel puţin o oră răgaz, căci ei nu pot face nimic înainte ca netotul de Jobez Wilson să nu fi adormit... Cred că ai ghicit,

doctore, că ne aflăm în pivniţa uneia din cele mai importante bănci din Londra. Domnul Merryweather este preşedintele Consiliului de administraţie şi o să-ţi explice motivele pentru cari cei mai îndrăzneţi criminali ai Londrei se interesează în mod deosebit de pivniţa aceasta.

— Este aurul nostru francez, şopti preşedintele; am mai fost preveniţi de încercările ce se puneau la cale spre a ni-l jefui.

— Aurul d-v francez? Dar ce caută aurul francez la d-v?

— E foarte simplu, acum câteva luni am avut ocazia să ne mărim rezervele şi cu ocazia aceasta am luat cu împrumut dela Banque de France două milioane de napoleoni. Se ştia că nu ne-am slujit încă de aurul acesta şi că prin urmare era intact. Cassa de fier pe care stau în prezent cuprinde o sută de mii de napoleoni înveliţi în foi de plumb. Rezerva noastră de numerar e mult mai considerabilă acum decât s'ar cuveni să fie într'o sucursală, şi de aceea directorii au fost oarecum îngrijoraţi.

— Îngrijorarea lor era foarte justificată, observă Sherlock Holmes. Şi acum să ne gândim la planul nostru. Sper că peste o oră bandiţi vor începe ostilităţile; până atunci, domnule Merryweather, trebue să voalăm lampa aceasta.

— Cum ? să rămânem în întuneric ?

— Mă tem că ar fi absolut necesar să stăm în întuneric. E drept că mi-am adus cărţile de joc, în speranţă că voiu face un whist în patru, dar pregătirile duşmanului sunt de aşa natură încât nu putem sta cu lumină aici. Trebuie să ne alegem chiar poziţiile, căci avem de a face cu oameni în stare să săvârşească orice fără de lege dacă nu luăm imediat toate precauţiunile de rigoare. Eu am să mă ascund după cassa asta de bani, iar d-voastră, domnilor, ascundeţi-vă în spatele cassei de colo. Apoi, când voiu proiecta lumina asupra lor, înconjuraţi-i repede. Dacă trage asupra noastră, Watson, trage şi d-ta, fără cea mai mică şovăire.

Am aşezat revolverul încărcat pe cassa de fier în spatele căreia mă aflam. Sherlock Holmes stinse lampa, şi am rămas în intuneric. Nervii mei erau foarte încordaţi şi aproape fără voie mă simţeam impresionat de întunericul şi umezeala pivniţei.

— Nu pot să ne scape decât pe o singură parte, şopti Holmes, şi anume prin casa care dă în Saxe-Coburg Square. Ai făcut ceeace ţi-am spus, Jones?

— Da, am pus un comisar şi doi subcomisari să păzească poarta.

— Bun, am astupat atunci toate ieşirile, şi acum tăcere, vă rog.

Aşteptarea ni se păru nesfârşită. Aveam impresia că zorile trebuiau să se ivească, în vreme ce după calculele pe cari le-am făcut mai târziu, situaţia aceasta nu s'a prelungit mai mult de ora unu şi un sfert. Membrele mi se înţepeniseră, fiindcă mă temeam să fac cea mai mică mişcare.

Pe când stăteam astfel în poziţia aceasta incomodă mi s'a părut că văd o dâră de lumină între lespezi. Într'adevăr uitându-mă cu atenţie, am văzut o mână albă şi subţire care căuta să se furişeze printre spaţiile dintre lespezi. Puţin câte puţin mâna cu degetele întinse se ivea deasupra pământului apoi dispărea din nou numai decât şi totul rămânea iarăşi în întuneric.

Dispariţia aceasta nu fu decât momentană; deodată una din lespezi se dădu la o parte, lăsând să se vadă o deschizătură adâncă luminată de o lampă. Pe urmă, am văzut apărând un cap cu înfăţişarea tânără, apoi două mâini cu ajutorul cărora necunoscutul sprijinindu-se de marginile deschizăturei îşi făcu intrarea în pivniţă. În urma lui venea un alt tovarăş, tot atât de înalt şi slab şi cu părul de un roşu aprins.

— Locul e liber, şopti primul venit. Ai adus foarfecele şi sacii? Doamne, Arhibald, sunt pierdut, fugi.

Sherlock Holmes, din ascunzătoarea sa, se năpustise asupra primului individ, înfăşcându-1 de guler, în vreme ce Jones se repezi la celalt care dispăru însă pe dată, în deschizătura pivniţei. La lumina lămpei noastre am văzut îndreptându-se spre noi ţeava unui revolver, dar cu o repeziciune uimitoare, Sherlock Holmes dădu cu bastonul o lovitură puternică peste mâna banditului încât revolverul căzu jos.

— E de prisos să te mai împotriveşti, George Clay, zise prietenul meu. De data asta ţi s'a înfundat!

— Văd şi eu, răspunse acesta. Mi se pare însă că tovameu a sdipat.

— Trei poliţişti îl aşteaptă afară, zise Holmes zâmbind.

— Da! După cum văd aţi pregătit totul. Vă felicit.

— Şi eu te felicit, spunse Sherlock Holmes. Ideea d-tale cu asociaţia roşcaţilor a fost într'adevăr genială şi practică.

— Ai să-1 vezi imediat şi pe tovarăşul tău, zise Jones. Deocamdată întinde mâinile ca să-ţi pun cătuşe.

— Nu mă atinge cu mâinile tale scârboase, zise prizonierul nostru, în vreme ce inspectorul Jones îi punea cătuşele. Sunt nobil şi o nu fac parte din tagma ta, aşa că te rog să-mi spui: domnule.

— Prea bine, răspunse Jones rânjind. Eşti aşa de bun domnule, să ne urmezi la poliţie.

— Cu plăcere, exclamă George Clay.

Şi după ce ne adresă un salut foarte respectuos, plecă liniştit în paza inspectorului.

*

— Într'adevăr, domnule Holmes, zise domnul Marryweather, părăsind pivniţa, nu ştiu dacă banca s'ar putea achita vre-odată de nepreţuitul serviciu pe care îi l'ai făcut, căci ai descoperit şi ai zădărnicit una din cele mai îndrăzneţe tentative de furt.

— Am mai avut de a face de vre-o două ori cu George Clay, zise Holmes. M'a costat chiar ceva parale şi sper că banca mă va despăgubi. Dar asta e un lucru secundar fiindcă şi aşa am fost destul de bine răsplătit prin capturarea unui tâlhar atât de iscusit...

*

— Vezi, dragul meu Watson, îmi explică Sherlock Holmes a dou a zi de dimineaţă, sorbindu-şi cafeau a în salonaş, vezi că singurul scop posibil al ciudatului anunţ cu privire la " Soci tatea roşcaţi lor" şi copierea Enciclopediei Britanice era de a se descotorosi timp de câteva ore de naivul, ca să nu zic netotul a cela de Jobez Wilson. Trebuie să mărturiseşti că planul era conceput cu multă inteligenţă şi nu era de loc lipsit de originalitate. Părul roşcat al complicelui lui George Clay i-a sugerat banditului ideea asta nostimă. Amândoi momeau pe Wilson cu opt lire sterline pe cari îi le plăteau, după cum ştii, săptămânal. La drept vorbind ce era oare suma asta neînsemnată faţă de milioanele pe cari sperau să le poată câştiga? Unul din complici stătea la biurou, celalt l'a îndemnat pe Wilson să se prezinte la " Soci-etatea roşcaţilor", amândoi asigurându-şi astfel toată libertatea în cursul dimineţei. Am priceput îndată că hoţii aveau motive serioase de a fi stăpâni în casa lui Wilson, căci altminteri ce rost ar fi avut pretinsul Spaulding să ceară cămătarului jumătate salariului.

— Dar cum de ai putut ghici scopul lor?

— Mai întâi nu exista nici o femee în casă, de unde lipsa simplei şi vulgarei intrigi obişnuite. Afacerile lui Wilson mergeau foarte prost, şi nimic în casa lui nu putea justifica un plan atât de complicat şi sacrificile băneşti pe cari le făceau aceşti tâlhari iscusiti. Aşa dar trebuia căutat afară din casa scopul lor. Dar care era acest scop? Mi-am adus atunci aminte de gustul lui Spaulding pentru fotografie şi de mania pe care o avea de a dispărea în pivnită. Pivniţa! Iată cheea enigmei, mi-am zis imediat. Atunci, am făcut o anchetă asupra acestui misterios funcţionar, şi am descoperit că mă aflam în faţa celui mai îndrăzneţ şi periculos criminal din Londra. De ce se închidea el în pivniţa aceasta mai multe ore pe zi şi a sta t mp de câteva luni în şir? De ce ? Fiindcă, fără îndoială, săpa o subterană pentru a ajunge la altă clădire.

Mă oprisem aici cu de ducţiile, când m'am dus cu d-ta, Watson, la faţa locului. Acolo, ai rămas mirat, văzând că izbesc caldarâmul cu bastonul; voiam într 'adevăr să-mi dau seama dacă acest cavou se întindea îna nte sau înapoi. Pe urmă, am sunat la uşa lui Wilson, şi, după cum nădăjduiam, însuşi pretinsul Spaulding mi-a deschis. Am mai avut de a face cu el, dar nu cunoşteam de loc trăsăturile lui. Mi-am aruncat privirile asupra genunchilor săi cari erau aşa cum bănuiam. Cred că ai observat şi d-ta, doctore, cât de uzat şi de pătat era pantalonul său în dreptul genunchilor, ceea ce trăda o muncă de ore întregi într'o groapă. Cu ce scop făcea el oare aceste săpături? Iată ceeace trebuiam să aflu cu orice preţ. Am făcut înconjurul casei lui Wilson şi am constatat că banca din Cobourg square se întindea până la casa clientului nostru şi multumită acestei

descoperiri, problema era complet rezolvată. Când te-ai întors acasă, după concert, m'am dus atât la Scotland Yard cât şi la preşedintele consiliului de administraţie al b ncei, domnul Merryweajher. Ştii rezultatul acestor vizite.

— Dar în sfârşit, dragul meu Holmes, de unde ştiai că tentativa lor trebuia să aibă loc eri seară?

— E foarte simplu, doctore, numai faptul că au închis biuroul faimoasei lor societăţi, dovedea că prezenta lui Jobez Wilson le era absolut indif rentă, cu alte cuvinte că terminaseră cu săpare a tunelului. Pe de altă parte, era absolut necesar pentru ei ca să utilizeze acest tunel cât mai curând cu putinţă, căci bandiţii puteau fi descoperiti şi apoi înşişi bani puteau fi ridicaţi dela bancă. Sâmbăta le convenea în deobşte, fiindcă aveau două zile libere ca să poată fugi. Pentru aceste motive i-am aşteptat eri seară.

— Rationamentul d-tale e straşnic, am exclamat plin de admiratie. Nici o lacună în toată seria asta de fapte interesante !

— Raţionamentul meu m'a salvat de plictiseala acestor zile de toamnă, răspunse Sherlock Holmes căscând. Vai! Iată că plictiseala mă năpădeşte iarăşi. Viaţa mea, Watson, nu e decât o sforţare veşnică pentru a scăpa de monotonia zilelor, monotonie care nu e întreruptă decât de aceste mici probleme mai mult sau mai puţin interesante, mai mult sau mai puţin uşoare de dezlegat.

— Interesante da, dar uşoare nu. În orice caz, Holmes, eşti un binefăcător al omenirei.

El dădu din umeri.

— La urma urmei, se poate să fiu şi eu util la ceva, răspunse Holmes cu simplicitate. "Omul, nu e nimic – opera, e totul", după cum scria Gustave Flaubert doamnei George Sand.

O privire spre poliţie

Vremuri din ce în ce mai grele şi nori tot mai turburi, să nărue asupra ţărei.

La hotare, din toate părţile, suntem pândiţi şi gata, să fim sfâşiaţi.

În afară şi înăuntru, duşmanul se svârcoleşte pentru a ne îuvrăjbi şi a ne sfârtica.

Au început cu religia, tot ce Poporul Român, are mai sfânt, păstrată în ciuda vremurilor şi ţinută treză în conştiinţa neamului, cu toate ordiile barbare, cu toate pustiirile şi războaele ce s'au abătut asupra ţărei dela întemeerea ei şi până azi.

Au trecut apoi la conrupţie şi desfrâu, singurile căi ce duc la pierzanie.

Şi cine, ştie cei cu ce vor sfârşi...

Ochii trebue dar deschişi şi conştiinţa ţinută trează.

Una din instituţiile de seamă, care are rolul de a veghea şi a preveni în orice clipă răul, e poliţia.

Spre ea urmează, să se îndrepte privirile şi cu un ceas mai înainte, să se facă, tot ce trebue făcut, pentru a i se înălţa moralul şi a o înzestra cu toate aparatele moderne că să poată face faţă tuturor cerinţelor din'năuntru şi la graniţe.

Şefii ce-o conduc, muncesc, muncă titanică; iar subalteranii ei în faţa pericolului fac zid din corp şi arme de luptă din suflete.

Dovezi sunt destule şi arsenalul poliţiei e bogat în piese. Dar jertfele sunt zadarnice, câtă vreme dăinue dezinteresarea.

*

De după râsboi populatia Capitalei s'a ridicat – dela 350.000 – la aproape 1.500.000 locuitori; poliţia însă dela 1910 a rămas aceiaşi, având 36 comisariate cu câte 4-6 subcomisari.

Personalul, în raport cu populaţia şi cu numărul considerabil al infractorilor – e insuficient.

Atribuţiile complexe cu care e încărcată, ca: proceduri executări silite, poliţii comunale ş. a. o abstrag dela menirea el şi de aci şi dubiositatea.

Ar trebui, descărcată şi descătuşată de corvoada de factor poştal, portărel şi agent al primăriei, lăsându-i rolul cu care legiuitorul a creiat-o şi atunci abea se va vedea de ce e capabilă.

Căci dela poliţie se cere totul, dar nimeni nu se gândeşte la câte îi lipseşte şi la ceia ce îi trebue, pentru progresul ce ar trebui să-l facă.

Ea nu veghează numai la onoarea, viaţa şi avutul cetăţeanului; ea este şi un scut al patriei în timp de răsboi.

O armată într'un stat ori cât de bine pregătită dar fără o poliţie bine organizată, nu poate da roade îndestulătoare.

Din răsboaele actuale s'au tras doar destule învăţăminte şi nimeni nu poate tăgădui, că poliţia la toate statele, a adus servicii imense.

Este dar timpul, ca să i se dea toată atenţia şi solicitudinea de care are nevoe, pentru a o pregăti şi întări.

Ştefan I. Popescu

A apărut până acum din aventurile adevăratului **Sherlock Holmes** de **sir Arthur Conan-Doyle:**

Nr. 1. — **Ochelarii trădători.**
Nr. 2. — **Furtul diademei de smaralde.**
Nr. 3. — **Pata de sânge.**
Nr. 4. — **Asasinarea lui Charlie Milverton.**
Nr. 5. — **Uciga şii din Reigate.**
Nr. 6. — **Crima din Castelul Grange.**
Nr. 7. — **Secretul italianului.**
Nr. 8. — **Banda roşcaţilor.**

Vor apărea consecutiv:

Nr. 9. — **Taina familiei Musgrave.**
Nr. 10. — **Misterul văii din Boscombe.**
Nr. 11. — **Safirul contesei de Marcare.**
Nr. 12. — **Documentul furat.**

etc., etc,

Citiţi

„RĂSBUNAREA"

roman social de Ştefan I. Popescu
Editura: Bucureşti, Calea Călăraşi, 331

„FLORA"

FABRICA DE CONSERVE ALIMENTARE

H. V. VIŞAN & Co.

Str. Bozianu No. 25

BUCUREŞTI

Bunele gospodine întrebuinţează numai renumitele conserve alimentare

„FLORA"

Marea fabrică de construcţie în fier,
cazangerie şi turnătorie

E. WOLFF

Bucureşti — Str. Sf. Dumitru No. 3

Telefon Birou Central 54/78 & 72/54
Telefon Fabrica Filaret 1/90

Adr. Telegr.: WOLFF. Bucureşti

„Phénix"

Fabrică de Uleiuri vegetale şi Uleiuri solidificate
S. A. R.
Capital Lei 25.000.000

Bucureşti — Str. Spătarul Preda

TELEFON 12|56

Adr. Telegr.: PHENIX — Bucureşti

„CARPAŢI"

Societate în nume colectiv pentru comerţul
de cherestea şi industria lemnului

Fabrică specială pentru duşumele geluite
cu limbă şi ulucă.

BUCUREŞTI. — B-dul MARIA 116
TELEFON 4?|57

„FERRUM“
Societate în nume colectiv
Turnătorie de fontă
Bucureşti. — Şoseaua Viilor, No. 11 A.
Atelier mecanic şi de construcţii

„CRISTALUL“
SOCIETATE ANONIMA ROMÂNA
pentru industria şi comerţul de oglinzi şi anexe
Bucureşti — Str. Filaret, 43
TELEFON 43/47

„SOPROTEXT“
SOCIETATE DE PRODUSE TEXTILE
BUCUREŞTI. — SOSEAUA VIILOR, 50

Se primesc abonamente pe:

1 an . . . . . 500 lei
6 luni . . . . . 250 „
3 luni . . . . . 125 „

Cererile se vor adresa în Bucureşti Calea Călăraşi 331 d-lui Şt. I. Popescu.

Tip. „Muscanu“, B-dul Maria, 116, Tramvai No. 15 şi 20